

2. Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Хмельницька область : [монографія] / [ред. рада вид.: В.Г. Кремень (голова); редкол. тому: О.М. Завальнюк]. К. : Знання України, 2010. 447 с.
3. Дробноход М. Сьогодення і проблеми вищої школи України. 2013. С.7–16.
4. Жук Ю. Треба вміти дивитись у вічі, або в Болонський процес слід входити з українським позитивним досвідом, враховуючи реалії. *Вища школа*. 2005. 16-23 березня. С. 12–17.
5. Хайнацька Ю.Ю., Гордєєва Т.А. Аналіз фінансування видатків на освіту в Україні. 2013. С.42–48.

Марина МАНЗЮК

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК СУЧАСНА ОСВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ

Пандемія Covid-19 відіграла значну роль у навчальному процесі всього світу. А також останні події принесли немалий свій відбиток. Безсумнівно, дистанційні методики навчання, онлайн заняття та курси – це все історія майбутнього. Світові країни-лідери за рівнем освіти впевнені, що за онлайн навчанням та сучасними інформаційними технологіями – майбутнє, тому роблять немалі інвестиції у їхній розвиток.

Дистанційне навчання – це індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, що відбувається переважно шляхом опосередкованої взаємодії віддалених учасників навчально-виховного процесу в спеціалізованому середовищі на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Метою статті є визначення ролі дистанційного навчання в освітньому середовищі.

Ціллю дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні на певних освітніх або освітньо-кваліфікаційних рівнях відповідно до державних освітніх стандартів. Завданням дистанційного навчання є надання громадянам можливості реалізувати конституційне право на освіту [1, с. 2].

Дистанційне навчання забезпечує доступ до Інтернету, обладнання (комп'ютер, планшет, смартфон тощо) для всіх учасників навчального процесу, а також те, що викладачі володіють технологією дистанційного навчання [2, с. 4].

Сьогодні весь світ перебуває під тиском, щоб працювати інакше. Підтримка та допомога дуже важливі. Занадто високі вимоги до «віртуального ідеалу» студента, а також відсутність чіткої нормативної бази в контексті багатьох інших освітніх проблем при здійсненні дистанційного навчання не сприяють ефективному розв'язанню проблеми [2, с. 228].

Дистанційне навчання має ряд переваг перед іншими формами навчання. Ось одна з них: студент може навчатися у зручний для нього час, у звичній обстановці та у відносно автономному темпі. Слід також враховувати меншу вартість такого навчання, оскільки немає необхідності орендувати приміщення, платити значну кількість персоналу та економити час.

Технології дистанційного навчання складаються з педагогічних та інформаційних технологій. Розглянемо відмінні особливості онлайн-навчання.

✓ **Гнучкість:** студенти дистанційної освіти зазвичай не відвідують регулярні курси у вигляді лекцій та семінарів, а працюють у зручний час, місце та темп, що є великою перевагою. Кожна людина може вивчати теми, які їй особисто необхідно опанувати, і має можливість отримати необхідні кредити за обраним курсом.

✓ **Модульність:** в основі програм дистанційного навчання лежить модульний принцип. Кожен окремих курс створює цілісне уявлення про конкретну предметну область. Це дозволяє з набору самостійних курсів-модулів сформувати навчальний план, що відповідає індивідуальним або груповим (наприклад, для персоналу окремої фірми) вимогам.

✓ **Економічність:** ефективне використання навчального простору та технічних засобів, концентрація та уніфікація інформації, використання та розвиток комп'ютерного моделювання мають знизити витрати на навчання.

✓ **Нова роль викладача:** на нього покладаються такі функції, як координація пізнавального процесу, організація співпраці, коригування викладеного курсу, консультування при складанні індивідуального навчального плану, можлива зміна освітньої траєкторії, управління навчальними проектами та інші.

✓ **Використання спеціалізованих технологій і засобів навчання:** технологія дистанційного навчання — це сукупність методів, форм і засобів взаємодії з людиною в процесі самостійного, але контрольованого здобуття певного масиву знань про інформацію та застосування її в особистісній діяльності.

✓ **Якість:** якість дистанційної освіти не є якістю навчання, для підготовки підручників залучають найкращий професорсько-викладацький склад, які пропонують найсучасніші навчальні матеріали.

У разі дистанційного навчання активна роль викладача не зменшується, оскільки він повинен визначити рівень знань студента та вирішує чи коригувати навчальну програму для досягнення найкращого сприйняття матеріалу.

При необхідності студент може отримати консультацію від викладача, спілкуватися з ним онлайн, безпосередньо використовуючи Інтернет як засіб спілкування (інтернет-чат, IRC, ICQ, інтерактивне ТБ, VoIP, Telnet).

Для успішного дистанційного навчання успішно використовується система MOODLE.

Досвід використання дистанційного навчання виявив ще одну характеристику – велике навантаження на зір через тривалий час за комп'ютером.

Тож при дистанційному навчанні потрібно урізноманітнити його види. Найбільш поширеними є такі види дистанційних технологій:

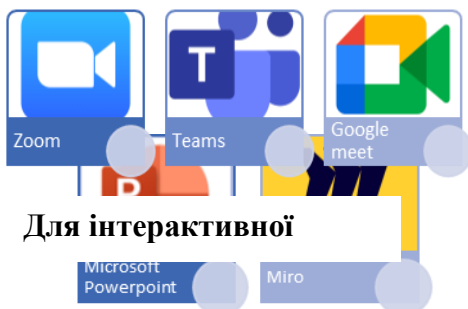
- Чат-сесії, що проводяться одночасно, коли всі учасники мають одночасний доступ до чату;

- онлайн-курси або дистанційні лекції, конференції, семінари, ділові ігри, лабораторні роботи, практикуми та інші форми навчання за допомогою телекомунікацій та інших можливостей Інтернету;

- Конференц-дзвінки на основі списків розсилки за допомогою електронної пошти. Особливістю освітніх конференц-дзвінків є досягнення освітніх цілей.

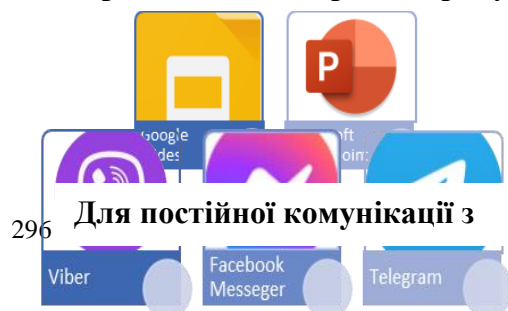
Що стосується технічних засобів, то тут все просто. Це може бути комп'ютер, мобільний телефон або навіть планшет. Усі ці методи можна легко адаптувати до онлайн-режиму, залучивши інноваційні інструменти.

Для відеокommунікації:

Для інтерактивної

Для онлайн-презентації у режимі демонстрації екрану:

Для постійної комунікації з

Отже, перехід на онлайн навчання може покращити спілкування між викладачами та учнями. Сьогодні ноутбук чи смартфон використовуються не лише для розваг чи спілкування з друзями, адже онлайн-навчання ще надає нам можливість поділитися своїми ІТ-навичками.

Для вчителів дистанційне навчання – це чудова можливість не відставати від новітніх технологій та підвищити свій професіоналізм. Відвідування занять у Zoom або Google Meets, спілкування у Viber, створення інтерактивних сесій — усе це дозволяє учасникам покращити свої навички та здібності. Крім того, вам не потрібно йти до школи, щоб зустрітися. Все, що вам потрібно зробити, це натиснути кілька кнопок – і ось: вчитель готовий навчати, а учні готові приєднуватися до обговорень і отримувати новий матеріал.

Список використаних джерел

1. Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні (затверджено Постановою МОН України В.Г. Кременем 20 грудня 2000 р.)
2. Кудрявцева С.П. Міжнародна інформація : навчальний посібник. К. : Видавничий дім «Слово». 2005. 400 с.
3. Положення про дистанційне навчання (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України 21.01.2004 № 40) [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#n18>
4. Биков В.Ю. Дистанційне навчання в країнах Європи та США і перспективи для України / В.Ю. Биков // Інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу: інноваційні засоби і технології : кол. монографія / В.Ю. Биков, О.О. Гриценчук, Ю.О. Жук та ін. / Академія педагогічних наук України, Інститут засобів навчання. К. : Атіка, 2015. 77–140 с.

Карина САВЧЕНКО

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕТОДИКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Дистанційне навчання, з огляду на його основні характеристики, відповідає всім вимогам нової освітньої парадигми інформаційного суспільства. Це зумовило його швидку трансформацію в глобальне явище освітньої культури закладів вищої освіти світу. Беручи до уваги українську систему освіти, інтеграція дистанційного навчання в неї відбувається вже більше двадцяти років. Так, Міністерством освіти і науки України на початку ХХІ століття (2000 р.) була затверджена «Концепція розвитку дистанційної освіти в Україні» [4]. В документі визначено загальні положення, основні завдання та принципи впровадження дистанційного навчання.

На сьогодні, Департаментом вищої освіти МОН України приділяється особлива увага питанню регулювання та організації дистанційної освіти, а її технології використовуються в переважній більшості українських закладів вищої освіти. Проте, як і будь-яка технологія чи модель навчання, дистанційне навчання потребує удосконалення його організації та наповнення. Для вирішення цього питання, вважаємо необхідним та доцільним розглянути даний аспект у розрізі досвіду провідних закладів вищої освіти зарубіжних країн.

«Серед країн, що входять до складу Європейського Союзу найстарішою системою дистанційної освіти є Британська» [5, с. 6]. Британський Відкритий Університет був створений ще у 1969 році, але його й досі вважають найбільшим